

КАРПАЧА Ў КАРДЫГАНЕ,

або Што аб'яднала дыпламата і тытунь, графа і вопратку, мастака і ялавічыну

Мы заходзім перакусіць з імам каралевы на вуснах, гаворым пра шкоду для арганізма французскага дыпламата, выбіраем у меню жывапісца Раняга Адраджэння... 3-за чаго некаторыя паняцці названы так ці інакш? А калі капнуць глыбей — даведаемся, што яны носяць імя нейкага канкрэтнага чалавека. Дык давайце, як піша часопіс «Мая планета», капнем і даведаемся, якія прозвішчы і падзеі за гэтым хаваюцца.

Піца «Маргарыта»

Яе Міласць Маргарыта Савойская, жонка караля Італіі Умберта I, прымала актыўны ўдзел у культурным жыцці Італіі і ўсяляк падтрымлівала дзяржаўныя ўстановы, асабліва Чырвоны Крыж. З яе дапамогай адкрываліся выстаўкі і гучалі новыя імёны. Але і яе ўласнае імя хутка стала гучаць у нечаканым кантэксце. У 1889 годзе кароль Умберта і яго жонка, адпачываючы ў сваёй летняй рэзідэнцыі паблізу ад Неапаля, раптам выказалі жаданне пакаштаваць тое, што ёсць народ. А самай распаўсюджанай ежай беднякоў была піца. Прыдворны кухар валодаў сакрэтамі больш вытанчанай кухні і тут нічога не змог зрабіць — прышлось тэрмінова прыцягнуць «чараўніка» з боку. Ім аказаўся гаспадар найлепшай піцэрыі Неапаля Рафаэль Эспозіта. Ён з'явіўся да каралеўскай пары з трыма піцамі: дзюма традыцыйнымі і трэцяй, зробленай спецыяльна з такой нагоды, — з чырвонымі памідорамі чэры, зялёным базілікам і белай мацарэлай, што адпавядала колерам італьянскага сцяга. Гэтая піца спадабалася каралеве больш за ўсё і была названая ў гонар Яе Міласці.

Нікацін

Французскі дыпламат Жан Вільман Ніко з 1559 па 1561 год быў паслом у Партугаліі, дзе меў місію спрыяць шлюбу прынцэсы Маргарыты дэ Валуа і малалетняга караля Себастьяна Партугальскага. У задачы сваёй паспеўшы не дасягнуў, затое прывёз на радзіму тытунь і ўвёў пры двары моду яго нюхаць. Навінка прыйшла даспадобы каралеве-маці Кацярыне Медычы і вялікаму магістру Мальтыйскага ордэна Жану Парыза дэ ла Валет. Неўзабаве мода распаўсюдзілася на ўвесь Парыж, а расліна атрымала назву Nicotiana. У далейшым

тытунь неаднаразова падваргаўся вывучэнню. Рэчывы, якія атрымліваліся з дапамогай перагонкі, выкарыстоўвалі пры хваробах скуры, астме і эпілепсіі. Сам нікацін быў адкрыты ў 1828 годзе нямецкімі хімікамі Крысціянам Паселотам і Карлам Райманам. Назвалі алкалоід у гонар пасла-энтузіяста, які «падсадзіў» у XVI стагоддзі на тытунь увесь Парыж.

Карпача

Віторэ Карпача — жывапісец Раняга Адраджэння, які жыў і тварыў у самым незалежным з італьянскіх гарадоў — Венецыі. Найбольш удалым лічыцца яго цыкл палотнаў, прысвечаных жыццю святой Урсулы. У ім майстар увекавечыў родны горад: гандолы, высокія аркады мастоў, велічныя палаца, плошчы, запоўненыя натоўпам. Праз чатыры з лішнім стагоддзі, у 1950 годзе, у Венецыі праходзіла вялікая выстаўка мастака. У гэты самы час у славутым венецыянскім «Бары Гары» ўпершыню была пададзена новая страва: ялавічнае філе, запраўленае сумесцю аліўкавага алею з лимонным сокам, да якога дадаваліся пармезан, рукала і чэры. Рэцэпт прыдумаў уладальнік установы Джузэпе Чырпыні — спецыяльна для графіні Аманлі Нані Мачэніга, якой урачы забаранілі есці мяса, якое прайшло цеплавую апрацоўку. Успомніўшы аб

тым, якое мноства адценняў чырвонага выкарыстоўваў Віторэ Карпача ў сваёй палітры, Джузэпе вырашыў назваць новую страву ў яго гонар. Так яны і аб'ядналіся — мастак і ялавічнае філе.

Шампанскае Хемінгуэя

Эрнэст Хемінгуэі меў досвед ва ўжыванні спіртнога і веды гэтыя перадаў сваім героям, якія п'юць практычна на кожнай старонцы яго кнігі. «Не марнуйце час на цэрквы, урадавыя будынкі і плошчы. Калі вы хочаце зразумець іншую культуру, правядзіце ноч у мясцовых барах», — раіў ён падарожнікам. І вядома ж, у кожным горадзе, дзе пабываў пісьменнік, была ўстаноўка, якая пазіцыянуе сябе як любімы бар Таты Хема. І хоць любімым напоём пісьменніка быў «вельмі сухі марціні», іншым «прадстаўнікам» алкагольнай прадукцыі ён таксама ва ўвазе не адмаўляў. Акрамя раманаў яго аўтарства прылісваюць нямала кактэйляў. Адзін з іх да гэтага часу называюцца «Шампанскае Хемінгуэя». Ад звычайнага шампанскага яго адрознівае тое, што ў склад уваходзіць абсент. Прыгатаваць кактэйль няпроста: пры змешванні не павінна згубіцца пеністасць. Бранябойны эффект забяспечаны. Нездарма ж сам Тата Хем назваў напой «Смерць апоўдні».

Кардыган

Джэймс Томас Браднэл, ён жа 7-ы граф Кардыган, славіўся бездакорным густам і быў заўзятым моднікам. Не страціў ён гэтых уласцівасцяў і на ваеннай службе, дзе ўзначальваў кавалерыйскую

брыгаду, якая прымала ўдзел у Балаклаўскай бітве 1854 года. Лорд Кардыган лічыў, што эlegantна выглядаць трэба нават у баі, і за свой кошт набыў для 11-га гусарскага палка новую форму. А на выпадак марозу ён прыдумаў жакет без каўняра і лацканаў, буйнога вязання, з гузікамі да самага нізу, які трэба было насіць пад мундзір. Навінка, якую ўдзячныя ваякі назвалі ў гонар камандзіра,

хутка здабыла прыхільнікаў і ў мірным жыцці. Пазней ажыятаж сышоў, але праз стагоддзе мода на кардыганы адраджалася — цяпер яны сталі прыкметай прыналежнасці да багема. Асабліва ўмацавала іх пазіцыю фотасесія Мэрылін Манро, дзе яна пазіруе на пляжы ў кардыгане грубага вязання на голае цела. І цяпер гэтае ўтульнае адзенне не страціла актуальнасці і ёсць у гардэробе шмат у каго.

Мансарда

Сын цесляра Франсуа Мансар не атрымаў сістэматычнай адукацыі, але любоў да архітэктуры і талент дазволілі яму стаць адным з найбуйнейшых майстроў французскага барока. Прафесійную рэпутацыю падарвала, як ні дзіўна, імкненне да дасканаласці: калі Мансара не задавальняла зробленае, ён мог знесці ўжо ўзведзенае і пачаць рабці зноўку, з-за чаго яго сталі вінаваціць у марнатраўстве і пагарджанні інтарэсаў заказчыка. Такім чынам ён страціў заказ на перабудову Луўра і каралеўскай пахавальні ў Сен-Дэні, а будаўніцтва славутага палаца ў Версале Людовік XIV даручыў яго саперніку Луі Лево. Тым не менш імя Мансара ўжо чатыры стагоддзі ва ўсіх на вуснах. У большасці сваіх праектаў архітэктар выкарыстаў традыцыйны для Францыі круты дах з заломам, упершыню ў гісторыі абсталяваўшы яго вокнамі. Такім чынам дасягаў двойны эфект: дэкаратыўны і практычны. Збудаваны пад кроквамі памяшканні ператварыліся з цёмных каморак у цалкам прыдатныя для жыцця апартаменты. Мець жылую мансарду (як назвалі памяшканне самі французы) стала не толькі модна, але і выгадна: з гарышча, якое не лічылася паўнаватасным паверхам, у домаўладальнікаў падаткі не бралі.

Які Бенедыкт

З'яўленню гэтай стравы, кажуць, спрыяла вельмі лютэе пахмелле, якое аднойчы ў 1894 годзе мучыла Лемюэля Бенедыкта, біржавога маклера з Нью-Ёрка. Таму замест таго, каб задаволіцца традыцыйным сніданкам, ён стаў капрызіць і загазаў тост з варанымі яйкамі, беконам і галандскім соусам. Прычым яйкі павінны былі быць свежымі і вярціцца без шкарлупіны. Метрдатэлью рэстарана Waldorf Hotel Оскару Чырк так спадабалася атрыманая стравы, што яе неадкладна ўключылі ў меню і назвалі імя пераборлівага наведвальніка.

■ Дайджэст

ПАГОРКІ, ЯКІЯ АДМАЎЛЯЮЦЬ ЗАКОНЫ ФІЗІКІ

На некаторых участках дарогі лепш верыць свайму вестыбулярнаму апарату, а не вачам: пейзаж зольны прымусяць чалавека паверыць, што высока — гэта нізка і наадварот.

На Зямлі ёсць дзясяткі месцаў, дзе ў гравітацыі, здаецца, збіваюцца настройкі: для таго каб спусціцца з гары, веласіпедыстам у такіх месцах даводзіцца налегчы на педаль, а машына, пакінутая на «нейтралцы», коціцца ўверх па схіле. Раней гэтыя цуды тлумачылі выхадкамі ведзьмаў, потым — велізарнымі магнітамі і загадкавымі ўрадавымі эксперыментамі. На самай справе гэта пейзаж жартуе з чалавечым зрокам. Адзін з такіх «гравітацыйных пагоркаў» знаходзіцца ў Ірландыі. Ухіл дарогі ў гэтым месцы невялікі, але адчуваецца пешаходы і веласіпедысты, ды і кіроўца можа падмануцца. Дарога «пад гару» патрабуе тут значна больш намаганняў, чым шлях уверх па схіле. Геадэзісты прыязджалі сюды з тэадалітам і высветлілі, што на самай справе супярэчнасці няма. Участак дарогі, які здаецца падножжам узгорка, у сапраўднасці з'яўляецца яго вяршыняй і знаходзіцца на вышыні 30 метраў над узроўнем мора. Але вочы адмаўляюцца ў гэта верыць.

Некалькі гадоў таму туды прыехаў псіхолаг з Ютуб-канала Science Channel і растлумачыў, што ўся справа ў асаблівасцях рэльефу, а менавіта ў тым, што ні з аднаго месца на дарозе не відаць гарызонту. Уяўленне пра тое, як размяшчаецца ўяўная прамая гарызонту, складваецца па лініях навакольных пагоркаў: мозг мяркуе, што некаторыя з ліній раўналежныя гарызонту, хоць на самай справе яны знаходзяцца пад ухілам.

НАВИГАТАР ЗНІЖАЕ АКТЫЎНАСЦЬ МОЗГА

Калі тэлефон падказвае вам, куды ісці, мозг расслабляецца і не задзейнічае тыя зоны, якія актыўна працуюць пры самастойным пошуку шляху. Але ёсць і добрыя навіны.

Навукоўцы з універсітэта Кента ў Вялікабрытаніі высветлілі, што выкарыстанне GPS-навігатора зніжае актыўнасць мозга, «адключаючы» тыя яго функцыі, якія адказваюць за арыентацыю ў прастору, проста кажучы, людзі адчуваюцца арыентавацца на мясцовасці. Даследаванне апублікавана ў часопісе Nature Communications. У ходзе эксперымента 24 добраахвотнікі павінны былі знайсці патрэбны адрас у віртуальнай мадэлі раёна Соха ў Лондане — спачатку без дапамогі камп'ютара, а затым з выкарыстаннем GPS-падказак. Пры гэтым за мозгам кожнага з іх вялі назіранне з дапамогай функцыянальнай МРТ. Вынікі даследавання паказалі, што пры самастойным пошуку ў мозгу ўдзельнікаў актыўнаваліся гіпакам і прыфронтальная кара, якія адказваюць за навігацыю і прыняцце рашэнняў. У другім выпадку гэтыя часткі мозгу не выкарыстоўваліся. Навукоўцы растлумачылі, што ў гэтай з'яві ёсць і станоучы бок. Вызваляючы сябе ад неабходнасці пракладаць маршрут самастойна, людзі атрымліваюць магчымасць выкарыстоўваць рэсурсы мозга для іншых мэт.

ВУЛЕЙ ДЛЯ ДРОНАЎ

Іспанскі архітэктар прадставіла праект порта-канцэнтратара для невялікіх беспілотных лятальных апаратаў.

Многія буйныя кампаніі ўжо пачалі эксперыментаваць з беспілотнымі лятальнымі апаратамі — дронамі, выкарыстоўваючы іх у якасці кур'ераў. Amazon, UPS і Domino думаюць, як больш эфектыўна прымяняць дроны ў сваіх мэтах, але ніхто з іх не задумваўся над неабходнай для гэтага інфраструктурай.

Беспілотныя апараты трэба дэзэсці захоўваць, зараджаць і рамантаваць, не кажучы ўжо пра тое, што перад адпраўкай грузу са склада трэба неяк прычаліць пасылку да лятальнага апарата. Саўл Фернандэс, архітэктар з універсітэта Алькалы, прапанавала ўласнае рашэнне праблемы — праект гарадскога дронопорта. «Сучасныя праблемы дастаўкі тавараў беспілотнікамі трэба вырашаць, бо на сёння ў кампаній, занятых кур'ерскімі перавозкамі, няма выразнага разумення таго, што будзе, калі яны закупаць некалькі тысяч лятальных апаратаў і пачнуць з іх дапамогай рассылаць пасылкі. У горадзе яны не змогуць эфектыўна спраўляцца з пастаўленымі задачамі, таму я спрабую прадставіць рашэнне ў гэтай няпростай сітуацыі», — тлумачыць Саўл.

Праект называецца Urban Droneport. На думку аўтара ідэі, порт мог бы размяшчацца ў Мадрыдзе і служыць своеасаблівым канцэнтратарам і лагістычным цэнтрам для беспілотнікаў. Дроны будуць знаходзіцца ў спецыяльных сферычных ангарках — унутры яны змогуць падзараджацца дзякуючы сонечным панэлям, размешчаным на вэчках гэтых жа капсул.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком на 3 (три) года гаража-стоянки, принадлежащего УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги»

Лот №1. Подземный гараж-стоянка с инв. №110/D-2750508.	Начальная цена продажи права, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Размер арендной платы в месяц, базовых арендных величин
Назначение: помещение транспортного назначения. Площадь, сдаваемая в аренду, – 1193,9 кв. м. Г. п. – 2002. Адрес: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Димитрова, д. 15, пом. 67	4 536,82	453,68	149,238

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор аренды Объекта в течение 10 (десяти) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Лота №1 в течение 3 (трех) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Целевое назначение – размещение гаража-стоянки, складских, производственных, торговых помещений. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона. Расчет ежемесячной арендной платы выполнен в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 29 марта 2012 г. №150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом». Базовая арендная величина равна 15 руб. 20 коп.

Размер штрафа в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 №1049 составляет 1 000, 00 бел. руб.

Аукцион состоится 10.05.2017 в 10.00, прием заявлений в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу Организатора аукциона. Шаг аукциона – 5%. Окончание приема заявлений – 04.05.2017 в 11.00.

Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже права заключения договора аренды гаража, принадлежащего УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги», проводимом 10 мая 2017 г.

Полный текст извещения о проведении аукциона содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Все желающие могут ознакомиться со сдаваемым в аренду имуществом. Контактное лицо: Врубель Светлана Анатольевна, тел. 8 (0163) 49-51-46

Организатор аукциона • адрес: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 3-й этаж
☎ +375 17 306-00-57 • +375 29 550-09-52 • + 375 29 356-90-03 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by